

[Ivar Nørgaard.]

om, er at tage stilling til, hvordan tariffen skal se ud, men den holdning, hr. Haunstrup Clemmensen gav udtryk for, kan tydes derhen, at man fra konservativ side end ikke er sikker på, om man i princippet kan tilslutte sig en toldunion. Og det er måske ikke så mærkeligt, at netop hr. Haunstrup Clemmensen giver udtryk for det, for det er jo den slags synspunkter, som dansk industri så overordentlig kraftigt har givet udtryk for i den seneste tid.

Jeg har ingenlunde kritiseret Industrirådet for at fremsætte kritiske og saglige betragtninger. I det omfang Industrirådet fremsætter saglige, kritiske betragtninger, er det jo kun til fordel for det videre forløb. Det, jeg har kritiseret, er, at Industrirådet så bombastisk har erklæret sin afstandtagen fra en nordisk toldunion. De har ikke taget stilling til de konkrete sager og ikke engang som hr. Haunstrup Clemmensen sagt, at det kunne dog være, når vi så, hvordan det konkret lå, at vi så kunne gå ind for det. Næh, de har med det samme afvist det og sagt, at det var noget, man måtte gå imod. Det er faktisk ikke nogen saglig holdning til en sag. Det er en forudindtaget holdning, som kan bunde i mange ting, men det er i hvert fald ikke en saglig stillingtagen. Derfor kan de jo godt have saglige synspunkter i enkelthederne, og dem skal man selvfølgelig også lytte til og i videst muligt omfang også tage hensyn til.

Hr. Per Federspiel var gudskelov på vej mod en noget mere positiv holdning til en toldunion, end han har givet udtryk for tidligere i denne sal. Det kniber ganske vist stadig for hr. Per Federspiel at se fordelene ved en toldunion, og han er nu gået over til at sige, at den kan måske ikke skade. Han bagatelliserer det lidt rigeligt.

Markedsministerens fremlæggelse af, at man gennem en toldunion legitimerede en række forhold, blev i hr. Per Federspiels fortolkning til, at man fik et visitkort over for omverdenen. Jeg tror ikke, hr. Per Federspiel helt rigtigt har oversat ordet legitimere i denne forbindelse. Man har nærmest indtryk af, at hr. Per Federspiel mener, at et legitimationskort og et visitkort er det samme, og derfor må det, handelsministeren har omtalt, nok være noget, der minder om et visitkort. Næh, det, handels-

ministeren sagde — jeg vil håbe, handelsministeren vil afkræfte, hvad jeg siger, hvis jeg skulle have taget fejl — var, at toldunionen legitimerer, det vil sige den legaliserer; det vil sige, den giver mulighed for at gennemføre en række ting, som uden en toldunion er ulovligt. Man vil kunne gennemføre foranstaltninger, som uden en toldunion vil blive betragtet som diskrimination f. eks. i GATT's fortolkning, og derfor har en toldunion en selvstændig betydning for muligheden af at indlede og indgå i et mere konkret samarbejde med de nordiske lande, på den måde at man kan give fordele til hinanden, som man ikke behøver at give andre. Vi er jo i henhold til GATT forpligtet til at følge mestbegunstigelsesprincippet, men hvis vi laver en toldunion, kan vi altså gå i tættere samarbejde med hinanden, uden at det bliver ulovligt, uden at det bliver illegitimt. Derfor er det legitimt, derfor er det en legitimation, en legalisering, man opnår.

Til hr. Niels Helveg Petersen vil jeg kun sige, at det overrasker mig noget, at hr. Niels Helveg Petersen nu ligesom synes, at det næsten kan være skadeligt, hvis man opstiller tidstabeller. Det er jo ikke så længe siden, at vi her i salen var enige om — og statsministeren var enig med sine statsministerkolleger i de andre lande om — at det var særdeles gavnligt at opstille tidstabeller. Hele den foregående udvikling i denne sag har jo bestået i, at man opstillede tidstabeller, og man har med berettiget stolthed kunnet fremhæve, at man har holdt dem. Det er en af de ting, der i hvert fald har været glædelige, men det er også en af de ting, der så kan medføre en vis tvivl hos os andre, når man nu ikke tillægger det nogen synderlig vægt at opstille tidstabeller.

Markedsministeren var inde på det samme spørgsmål og sagde, at det, han egentlig gav udtryk for i sin redegørelse forleden dag, var, at man ikke for alle detaljer kunne opstille tidstabeller. Hvis det skal fortolkes på den måde, er jeg selvfølgelig fuldstændig enig med handelsministeren. Man kan ikke i alle detaljer opstille tidstabeller; det ville være ugørligt, og det ville trække sagen i langdrag. Men der er jo en række centrale punkter, som man bør opstille tidstabeller for. Hvis man gennemfører en traktat i artikler, i kapitler, der er samlede om hoved-